

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA‘LIM AGENTLIGI
KASBIY TA‘LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN
KONSTITUTSIYAVIY HUQUQ ASOSLARI FANIDAN MALAKA TEST
SINOVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN KONSTITUTSIYAVIY HUQUQ ASOSLARI FANIDAN MALAKA TEST SINOVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta‘lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi doirasida **Konstitutsiyaviy huquq asoslari** fani talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me‘yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalari, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me‘yoriy asoslar

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi **“Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta‘lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”**gi 572-sonli Qarori.

2. Fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2025-yil 18-avgustdagi 47-q/q-sonli hamda Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligining 2025-yil 18-avgustdagi 40-q/q-sonli **“Umumta‘lim fanlarini kasbiy ta‘lim yo‘nalishiga mos tanlov fanlari orqali o‘qitishni tashkil etish to‘g‘risidagi”** qo‘shma qaroriga muvofiq joriy etilgan.

III. Baholash qamrovi: mazmun sohalari

Konstitutsiyaviy huquq asoslari

1. Konstitutsiyaviy huquq asoslari fani predmeti, metodlari. Konstitutsiyaning asosiy prinsilari
2. Inson va fuqarolarning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiyat va shaxs. Ma‘muriy hududiy davlat tuzilishi
3. Davlat hokimiyatining tashkil etilishi. Konstitutsiyani o‘zgartirish tartibi

IV. Baholanadigan mazmun sohalar va konstruktlar

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Testlar soni
1	Konstitutsiyaviy huquq asoslari fani predmeti, metodlari. Konstitutsiyaning asosiy prinsilari	Konstitutsiyaviy huquq asoslari fani predmeti va xususiyatlari, boshqa ijtimoiy fanlar bilan bogliqligi, yuridik fanlar toizimida tutgan o‘rni, metodlari o‘rganish. Konstitutsiyani qabul qilish jarayoni, bosqichlari, Konstitutsiyaviy prinsiplar va ularning rivojlanishiga ta’sir etuvchi omillar bo‘yicha bilim va ko‘nikmalar o‘rganiladi.	11 ta
2	Inson va fuqarolarning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiyat va shaxs. Ma’muriy hududiy davlat tuzilishi	Inson va fuqarolarning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari, shaxsiy huquq va erkinliklar, siyosiy huquqlar, iqtisodiy, ijtimoiy, ekologik va madaniy huquqlar tushunchalari o‘rganiladi, Jamiyat va shaxs, iqtisodiy negizlar, fuqarolik jamiyati institutlari, oila, bolalar va yoshlar, ommaviy axborot vositalari, O‘zbekiston Respublikasining ma’muriy hududiy davlat tuzilishi, Qoraqalpog‘iston Respublikasi kabi mavzular bo‘yicha bilim va ko‘nikmalar o‘zlashtiriladi.	15 ta
3	Davlat hokimiyatining tashkil etilishi. Konstitutsiyani o‘zgartirish tartibi	Davlat hokimiyatining tashkil etilishi, Oliy Majlis, Prezident, Vazirlar Mahkamasi, Mahalliy davlat hokimiyati asoslari. Fuqarolarning o‘zini-o‘zi boshqarish asoslari, saylov tizimi, sud, prokuratura, moliya, pul va bank tizimi, mudofaa va xavfsizlik, konstitutsiyani o‘zgartirish tartibi mazmun-mohiyati o‘rganiladi	14 ta

V. Baholanadigan kognitiv ko‘nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
1.	Bilish	Fanga doir nazariy ma’lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20%
2.	Qo‘llash	O‘zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta’limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60%
3.	Mulohaza qilish	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog‘liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20%

VI. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To'rtta variantdan bittasi to'g'ri bo'lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to'g'rilarni topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to'g'ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VII. Baholash mezonlari va ajratilgan vaqt

Test topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to'g'ri javob 2 ball, noto'g'ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig'ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me'yori belgilanadi.

VIII. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

IX. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi konstitutsiyasi. 2023
2. Saidov A.X., Konstitutsiyaviy huquq [Matn]: Darslik – Toshkent: 2025

**Eslatma:* test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to'g'ridan - to'g'ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko'ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.